

1

Colofon

Uitgave
© NHG • NVDA • NVOG • NVVP • RIVM • Bevolkingsonderzoek Nederland • VAP • Bilthoven, 2020. De Vervolgsscholing Cervixscreening mag worden gebruikt door iedereen die beroepsmatig of op welke andere wijze dan ook bij het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker betrokken is.

Onderwijskundige ontwikkeling
Cbt Resultaat uit opleiden, Arnhem
www.cbtresultaatuitleiden.nl

Illustraties
Anke Nobel, Lelystad
www.ankenobel.nl

Versie 2020-2021

2

Programma

- Leerdoelen
- Je eigen (non-) verbale communicatie inzetten
- Gesprekstechnieken
- Praten over seksualiteit
- Intervisie of gastdocent
- Terugkoppeling en evaluatie.

3

Leerdoelen

- Je kunt je eigen (non-) verbale communicatie inzetten om de vrouw te geruststellen.
- Je kunt op elk moment van communicatie met de vrouw de juiste gesprekstechnieken inzetten.
- Je kunt een gesprek over seksualiteit aangaan met de vrouw.
- Je kunt de uitslag van het BVO aan de vrouw uitleggen.

4

E-learning: Vragen

5

(Non-) Verbale communicatie en gesprekstechnieken

6

Wat is (non-) verbale communicatie?

- Verbaal

Alles wat gesproken wordt

- Paraverbaal

De manier waarop taal bedoeld is

- Non-verbaal

Uitsluitend waarneembare taal

Incongruentie: als de para- of non-verbale communicatie de verbale communicatie niet ondersteunt.

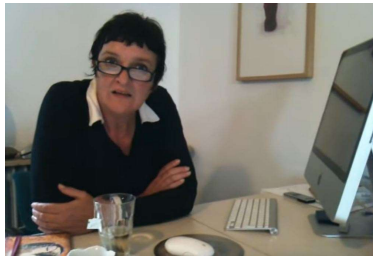

7

Video

<https://www.youtube.com/watch?v=iCuzExFRio&feature=youtu.be>

8

Hoe zet je (non-)verbale communicatie in?

Om de vrouw gerust te stellen kun je de volgende technieken inzetten:

Verbaal	Paraverbaal	Non-verbaal
Herhalen	Stiltes	Actief luisteren
Toelichten	Rustige toon	Gezichtsuitdrukking
Samenvatten	Duidelijk praten	Oogcontact
Doorvragen		Lichaamstaal
Aanmoedigen		
Gevoelsreflectie		

9

Oefenen met gesprekstechnieken

Maak groepjes van drie. Eén van jullie is doktersassistent, een ander de patiënt en de derde persoon observeert.

1. De doktersassistent kiest drie kaartjes (verbaal/paraverbaal/non-verbaal).
2. De patiënt bedenkt een angst over het maken van een uitstrijkje en legt dit uit.
3. De doktersassistent past de gesprekstechniek toe.

De derde persoon observeert deze oefening en maakt een lijstje:

- Wat ging goed?
- Wat ging niet goed?

10

Praten over seksualiteit

11

Praten over seksualiteit

Belangrijk omdat seksualiteit een grote invloed heeft op de kwaliteit van leven van de vrouw.

Do or don't?

- Vragen stellen over seksualiteit
- Wachten totdat de andere partij het gesprek begint
- Het gesprek omzeilen
- Je eigen mening geven
- Vertellen dat je een beroepsgeheim hebt
- Veilige sfeer creëren
- Andere voorbeelden?

12

Uitslag brengen

13

Uitslag brengen

Uitslag:
Vanaf Pap2 wordt de vrouw doorverwezen naar gynaecoloog.

Stap 1: Geef de uitslag. Houd er rekening mee dat de vrouw dit kan ervaren als slecht nieuws.
Stap 2: Geef ruimte voor emotie.
Stap 3: Vertel wat de vervolgstappen zijn.

14

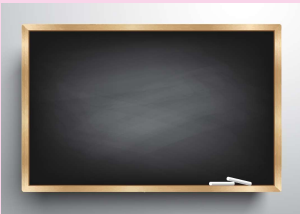

Gastdocent

15

Intervisie

- Welke gesprekstechnieken zet je in? Wat zijn je ervaringen daarmee? Welke zou je graag in willen zetten en waarom?
- Heb je wel eens een gesprek gevoerd over seksualiteit? Hoe heb je dit aangepakt? Zou je dit nu anders doen en waarom?
- Hoe breng jij slecht nieuws? Wat werkt daarin wel of niet?

16

Afsluiting

Wil je voor ons het evaluatieformulier invullen?

De gegevens gebruiken we om de scholing nog beter te maken.
Alvast dank!

17
